

Twintig jaar Kerkuilen Werkgroep Bollenstreek

2006-2026

Mariska de Graaff

Na het vinden van een dode Kerkuil is bij mij een lichtje gaan branden om iets voor deze prachtige vogelsoort te gaan doen. Vader en zoon de Zwart van de Kerkuilenwerkgroep in Leiderdorp, wilden mij daarbij helpen. Zij hebben mij met raad en daad bijgestaan.

In 2006 hebben wij de eerste kasten opgehangen in de Bollenstreek.

Ab Steenvoorde en Willem Baalbergen hadden ook een kast opgehangen. Die heb ik met Ab een paar keer mogen controleren. Bingo: jongen! Daarna ben ik die kast gaan bijhouden en controleren.

Na die eerste drie kasten in 2006 kwamen er toch jaarlijks wel wat kasten bij.

Ik controleer nu 21 kasten, van Noordwijk tot in Lisse. Dat is heel veel fietsen! Ieder jaar is het weer een verrassing wat er in de kasten gebeurt. Wie zit er in welke kast? Zou er weer een kast met een nieuw stel zijn?

Om daar achter te komen moeten alle kasten regelmatig nagekeken worden. En ik ben nogal eigenwijs. Ik ga toch kijken, ook al zegt de locatie-eigenaar: "Nee Mariska er zit niets hoor! Ik hoor niets en ik heb niets gezien". Miep eigenwijs klimt op een trap, opent heel voorzichtig de kast en ja hoor: er staan er drie grote uilskuikens op lange poten met grote ogen mij aan te kijken, alsof zij zich afvragen: Wie is dat nou!!!!

En dit is dus al drie keer gebeurd. Kerkuilen zijn heel stiekeme vogels. Zij kunnen in een kast, op een erf, een nest jongen groot brengen zonder dat iemand dat in de gaten heeft. Daarom is het controleren van de kerkuilenkasten zo leuk. Je weet nooit wat je aantreft.

Regelmatig zijn er nieuwe kasten bewoond. Soms een enkele vogel en soms een stel dat gezellig het hele jaar rond in de kast verblijft. We hebben in een aantal kasten camera's opgehangen waarmee wij kunnen zien wat er in de kasten gebeurt. Sinds 2025 doet onze werkgroep mee aan een landelijk project van de Stichting Kerkuilen Werkgroep Nederland. De Bollenstreek was tot 2025 een zwart gat op de kerkuilenkaart.

Voor dit project noteren wij alles wat er in de kast gebeurt: datum van prooioverdracht, van eerste paring, van eerste

ei, aantal kuikens, ringgegevens en maten, datum van uitvliegen. Ieder jaar sturen wij onze gegevens naar de Stichting Kerkuilen Werkgroep Nederland, waardoor de Kerkuilen van de Bollenstreek nu ook op de kaart staan. Ik deed altijd alles alleen, maar dat werd teveel werk. Daarom ben ik blij dat ik sinds een paar jaar vrijwilligers heb die mij helpen.

Een voorbeeld uit de praktijk: Een Kerkuil moeder was dood gereden op de N206. Wij wisten van welke kast zij was. De jongen waren net geringd en gewogen. Direct na de melding hebben wij de jongen opnieuw gewogen. Van de vier kuikens waren er drie nog in leven. Omdat zij erg afgevallen waren, hebben wij ze naar het vogelasiel in Leiderdorp gebracht. Daar zijn ze opgelapt en vervolgens overgebracht naar het Roofvogel Opvangcentrum Barchem, Gelderland. Daar hebben de jongen geleerd hoe zij op muizen moeten jagen. Toen zij groot genoeg waren, hebben wij ze terug gekregen en in hun geboortekast teruggezet.

Elke avond vlak voor donker hebben wij dode muizen of eendagskuikens bij de kast gelegd, vier weken lang. Het is goed gegaan, behalve met één jong. Dat zat binnen vijf dagen weer in de opvang Leiderdorp. Zij was tegen een ruit gevlogen. Vanuit Leiderdorp is zij naar Rotterdam gegaan, naar Stichting Vogelklas Karel Schot. Daar is zij gerevalideerd. Toen het weer goed met haar ging hebben wij haar opgehaald en weer in haar kast gezet. Dus eind goed, al goed.

Het heeft lang geduurd voordat er meerdere nestkasten bewoond werden door Kerkuilen. In de afgelopen 20 jaar zijn er 84 kerkuilskuikens groot geworden in de Bollenstreek. De laatste drie jaar zijn er ineens meer broedsels. Daarvoor waren er steeds hooguit twee bewoonde kasten. De Kerkuil in de Bollenstreek zit in de lift en de Bollenstreek is geen zwarte vlek meer op de kaart dankzij dit project.

Ik hoop jullie nog vele jaren te kunnen voorzien van de belevenissen van de Kerkuilen en hun jongen in de Bollenstreek. Zonder mijn geweldige vrijwilligers Patrick, Mars en Maarten zou dit niet mogelijk zijn.

